drs. H. v. Breukelen
Groenhof 20
2394 AT Hazerswoude RD
071-5175672
giro NL 81 INGB 0000 103419

DE HEMEL. (Hemeltje lief.)

J.C. Bloem:

Welke is die mensen ingeschapen drang
die geen vervulling duldt van het begeerde
maar altijd van hun zwakke harten weerde
waarnaar zij joegen, heel hun leven lang ?

1. DE TWEE WOORDEN

Dit wordt geen beschouwing over het uitspansel
Er is een geheim, dat ons leven beheerst.
We trachten het in beeld te brengen.
We maken gebruik van twee woorden.

Het eerste woord luidt GOD.
Het raadsel van ons leven ondergebracht in een soort superpersoon.
Zo'n persoon bestaat niet.

Het tweede woord is HEMEL.
Nu gaat het niet over een wezen.
Het woord hemel verwijst naar een plaats
waar alles op zijn pootjes terechtkomt
en waar ook die persoon aangetroffen wordt

Een superpersoon en een superplaats.
(Platoonse gedachte)
Daarom zijn in mijn verhaal de woorden
God en hemel met elkaar verweven.

Die persoon bestaat niet !
Die plaats evenmin !

****

Drie "kijken"op de hemel:

"Ze is tien jaar. In de kist op de begraafplaats ligt haar zusje De pastor zegt: Ze is nu een engeltje in de hemel.
Zij denkt: Niks hemel. Ze ligt in die kist en de wormen zullen haar opeten. Op de kist fresia's.
Ze is nu 65. Ze haat nog steeds fresia's. De lucht alleen al. De geur van de dood. Zeker niet van een hemel. Er is geen hemel weet ze.

****

Ik sta in het donker met een jochie van zes jaar
Ik heb deze middag zijn moeder begraven
De vader is even weggeraast op zijn motor
Het donker van de polder in.
"Ze zat altijd achterop" zegt hij
"Ik moet even alleen weg.
Ik hou het niet meer uit.
Wil je een half uurtje op de kleine passen
en zeg iets tegen hem
Ik kan het niet."

Het jochie pakt mijn hand.
Hij zegt: mamma.
Ik wijs naar de sterren
Ik zeg :
Hier is het donker.
Daarboven is het licht
Als je dood bent kom je in het licht
dat is de hemel.
Wij zien alleen de onderkant
maar er zijn gaatjes in die hemel.
Door een van die sterrengaatjes
kijkt je moeder naar je.
Hij kijkt omhoog. Hij zegt:
"Ik wou liever dat ze hier was".

Waarom heb ik dit verhaal in "hemelsnaam" opgehangen?

(Jaren later praten we na.
Hij zegt :
ik was zo wanhopig dat ze dood was
ik was boos
ze had me in de steek gelaten
ik voelde me tegelijkertijd schuldig
want :
ze was weggegaan omdat ik het niet goed deed.
Ze wilde me niet meer.
Dat wist ik zeker.

Toen pakte ik jouw hand.
en
ineens kon ik zeggen
in mezelf
het spijt me mamma
alles wat ik heb gedaan
en niet heb gedaan.
En ik ben ook niet meer boos
dat je weg bent gegaan

Ik voelde dat ik het moest aanvaarden
en toen was ze in mijn hart.
ik denk dat ik het zo moet zeggen.
Het leven ging door.
Dat is toen door me heengegaan
maar ik heb het dat pas veel later
goed tot me laten doordringen.

Maar nog steeds voel ik je hand
en je zei niets.
Je was als God
die zegt ook nooit iets
dat was goed zo.

Ik zei : “ik heb dat niet geweten! “)

****

Hij was mijn spastische vriend
van jongs af aan in een rolstoel
een geleerde psycholoog en econoom
Een levensgenieter
een rasoptimist.
Hij kon verzaligd kijken
naar balletvoorstellingen
Al die meiden
zo beweeglijk in hun lichaam
Hij zei:
“Straks daar boven
(hij zei nog daarBOVEN!)
zal ik een jong lijf hebben
en wat zal ik dan dansen.
Ik weet precies hoe het moet
want ik kijk goed.
Ik bereid me voor
Dan breekt mijn tijd aan”

Hij wist dat hij onzin uitkraamde
maar toch
Het hield hem positief.

Ik zeg: “jochie
zo kletsen die jongens
die hopen op zeventig maagden na hun dood
en zo droomden de oud christelijke
martelaren
Die verhalen zijn nog veel erger
Jouw lijf wordt echt niet tot een
eeuwig leven verheven“.
Hij lacht
“weet ik ook wel” zegt hij
“maar de droom is zo leuk”

Hij is nu dood.

Drie verhalen: Drie visies op de hemel

****

2. “DE GOK” van PASCAL

Blaise Pascal: een van de verlichte mannen
uit de zeventiende eeuw.
De katholiek naast de Jood Spinoza.
Ons bestaan is niet louter afhankelijk van
ons denken vullen zij Descartes aan.
We maken onszelf niet.
We worden aan onszelf gegeven. (als man,
als vrouw, in een taal, in een wereld.)
Ons denken is misschien van onszelf. We
bevragen onszelf. Dat vormt de basis van
onze ik-wording.
Maar we hebben onszelf niet gemaakt.
We zijn gegeven: een geschenk. Het
belangrijkste in het leven valt ons eerder toe
dan dat het door ons wordt voortgebracht.

Zoveel is zeker.
Dieren hebben al een verstan heel lang
voordat wij ontstonden. Ons verstand is niet
het begin van alles. De mens heeft zijn
hersens ontwikkeld. Zeker. Maar er is een
sturende kracht. Die is er lang vóór de mens,
Iets dat alle elementen de krachten gaf uit
zichzelf te creëren wat was, wat is, is en nog
zal komen.

We zijn een geschenk’
Maar door wie zijn we ? door wat? waartoe?

We blijven onszelf een raadsel.
Met een verlangen naar geluk.
Niet weg te poetsen.
Nooit definitief te bevredigen.
De onrust is het enige antwoord
op het verlangen dat we zijn.
Want we zijn een en al verlangen.
Moet ik daarin berusten vraagt Pascal zich af.
God ?, Hemel? bestaat dat ?

Mensen die daar zo zeker van zijn
draaien zich een rad voor de ogen.
Maar ook zij die roepen: dat is allemaal onzin !!
overstemmen de pijn van het onrustig makend verlangen.

Pascal schrijft:
Mij rest slechts het erop te wagen
en te vertrouwen dat er een antwoord is
als het ware: gokken op God.
Want pas wanneer ik met die hoop in zee ga
kan ik verder met mijn leven
en met mijn binding aan de wereld.

"Beslist een pikante keuze",
gaat hij verder
want:
God ontrekt zich totaal aan onze wereld
Het blijft "dat" wat zich verbergt.
En wie ben ik ?
Ik ben verantwoordelijk voor mijn wereld
maar ik ben niet mijn eigen steunvlak, niet mijn eigen opdracht
Mij ontbreekt inzicht in een eindbestemming.

Pascal zegt "ik gok op de religie".

Er is in zijn terminologie een wezenlijk verschil tussen 'geloof' en 'religie'
Een geloof weet waarover het spreekt: (een doctrine)
De zaken liggen vast
Er is houvast.
Daarom kan men met de man van het geloof niet van gedachte wisselen
Hij laat zich niet aanspreken
Hij weet. Hij belt aan.
Hij zet zijn voet tussen de deur
en hij spreekt mij toe.
Hij kan alleen maar verkondigen.

Religie daarentegen staat voor binding zonder "vaste" grond.

Pascal waarschuwt de wetenschap:
"Als U zich exclusief louter wilt binden
Aan wat wetenschappelijk vastligt,
moet U zich niet aan een religie
aan een hemel wagen.
"Dat wat je niet kunt meten, lokaliseren,
bestaat immers niet"
Dat is in uw wereld immers de enige uitgangspositie.

Dit comfort van wetenschappelijke zekerheid biedt de religie niet.
Religie blijft engagement.
een gok steeds opnieuw
gedragen door de ervaring
een gegeven te zijn
geschenk!

****
We bevinden ons in een paradox:
die onbereikbare God, die niet bestaande hemel
dringt zich toch steeds weer
als bestaansgrond aan ons op.
Dat is religie.

Een onbereikbare en tegelijkertijd zich opdringende God.
en een Hemel "van aan me nooit niet"
Duizelingwekkend !!

****

3. KIERKEGAARD

Ik luister naar Kierkegaard
"De religie is een paradoxale erfenis
die in onze wetenschappelijke tijd
opnieuw onmisbaar blijkt.
Achter ons ligt de tijd
van een wereld geborgen in gods hand
In de wetenschappelijke herbeleving van de wereld:

werd de mens teruggebracht tot een nummer.
De religie van nu heeft de taak het individu te beschermen
tegen het overgewicht van dit verpletterend weten".

Kerkegaard zegt:
" Ontdek opnieuw de bijbel als verhaal,
de roman, de poëzie, de kunst,
al die uitingen om de wijsheid opnieuw te beleven
als bevrijding ook uit een in kerksheid opgedroogd geloof."

"Het kernwoord is vertrouwen.
Dat is ons antwoord op het eeuwige verlangen.
De religieuze mens voelt zich welkom geheten in dit leven
hoe beroerd het ook mag ogen
Hij durft tegen de klippen op in zijn hoop te volharden.

De hemelhaters schieten regelmatig langs eigen doelwit heen.
Er is in die wereld sprake van nog meer emotie dan in de wereld van het geloof.
De religie doet van de weeromstuit redelijk aan,
al was het maar dat ze zich niet als enige legitieme bezitter van de ratio opwerpt.

Ook de ongelovige kent zijn ogenblikken
waarop hij zich boven het eigen leven uitgetild weet
en een rijkdom ervaart
die zijn krachten te boven gaat.
Het belangrijkste in het leven valt ons eerder toe
dan dat het door ons wordt voortgebracht."

****
God: een voorstellingswijze die het denken op gang helpt
maar onmiddellijk dichtklapt
zodra ze letterlijk genomen wordt

Hemel hetzelfde laken een pak
(ik doel niet op het wolkendek)
Er is geen plaats voor een overtuiging
dat de wereld werkelijk ergens in de sterrensferen
door een goddelijk rijk wordt omsloten

****

Elie Wiesel vertelt over Auschwitz.
Hij was in het kamp
Zijn mensen staren wanhopig en toch in hoop naar de hemel.
Waarom doet Hij niets ?
Op een middag
voeren rabbijnen een spel op:
een rechtszitting.
God is de gedaagde.
De gedaagde laat verstek gaan.
(comme toujours)
Er zijn wetgeleerden, aanklagers tegen God:
Er zijn verdedigers, advocaten namens God
Er zijn rechters namens het volk
Er wordt geciteerd uit de bijbel
de Thora: het wetboek
Na uren valt de uitspraak
Ze luidt zoals verwacht:
God bestaat niet
Dan zegt de rechter
"Ik verklaar de vergadering voor gesloten
Het is nu tijd voor het avondgebed."

****

4. EEN BIJBELSE NOTITIE

Waarop duiden we in hemelsnaam, wanneer we bidden:
GOD IN DE HEMEL!

"ik zal er zijn zoals ik er zal zijn"
Zo beantwoordt God de vraag van Mozes naar zijn naam.

Ze zitten naast elkaar op een bankje
in een openingsverhaal van Mozes' boek: Uittocht.
God daalt in dat boek
dagelijks af van de hemelberg
om met Mozes te discussiëren

Wat is het antwoord?
"het zal zijn zoals het zal zijn"
of

“het is zoals het is”
(It is as it is)

De auteur zal in het vervolg van zijn boek
god voorstellen
als gesprekspartner voor Mozes

Elke dag overleggen ze
over de te volgen strategie
hoe te bevrijden uit Egypte ?

De generaal op de achtergrond en
de sergeant met de uitvoering belast.

Een pracht film,
Maar de auteur wil al bij de inleiding aangeven
dat het fantastische vertellingen zullen zijn
baarlijke onzin als je het letterlijk opvat.

Duiden we op die subtiele afwijzing als we spreken over of bidden tot

“VADER DIE IN DE HEMEL IS” ?
Hebben we het dan niet over het totaal onbereikbare
zelfs door geen miniem gaatje in de sterrenhemel
waar te nemen.

****

6. Het dilemma.

Ik bereid een uitvaart voor
De beide dochters zeggen
“wil je alsjeblieft niet spreken over God of tot God
We geloven daar niet in”.

Ik houd me strikt aan de opdracht.

We staan aan het graf
De dochters voeren nu zelf het woord
Ze zeggen:
“pappa dank je voor alles
je bent nu weer één met mamma
je verlangde er naar
we gunnen het je
we zien je zeker weer terug
tot ziens pappa tot dan”.

Ze zeggen nog net niet in jouw hemel.
Ik denk:
wat hoor ik dat vaak
in alle toonaarden.
Er is geen geloof
maar ook geen berusting
in de definitieve breuk van het graf.
Het verlangen blijft.

Dit overkomt me wekelijks.

****

Ik voer een gesprek met mijn Vader (96)
Hij zegt me:
“ik heb het wel gehad hier
al mijn tijdgenoten zijn vertrokken
ik voel me achtergelaten
straks zal ik weer met mijn ouwe makkers kunnen praten”

Ik denk: zo zal het niet zijn, vader.
maar ik weet ook niet hoe dan wel
ik durf er dus niet met hem over te praten.
ik durf hem de illusie niet te ontnemen.
ik heb niets te vertellen.

Hemel is geen meetingspoint zoals op een station
geen terugzien van geliefden,
geen jong en krachtig lijf
geen reconstructie van het “ik”
geen zeventig maagden.
Al dat gedroom
Niets van dat alles.

****
De taak van theoloog filosoof, psycholoog bestaat
in het wegstrepen van onechte beelden.
Constant zelfonderzoek.
Blijft er dan iets over?
Is elk beeld een vorm van afgoderij?

Mezelf open stellen voor het verlangen
de onrust toelaten
en tegelijk een afwijzen van elk schijnrustpunt.

Wat een dilemma!.
God:
zonder gezicht
zonder naam
zonder plaats.
onbenoembaar
Elk beeld ontoereikend
ik kan alleen zeggen
“alleen God is God”

maar wat zeg ik dan ?

De uitleg door de theoloog van de bijbelse uitdrukking:

die in de hemel zijt :

het totaal onbereikbare !!!

****

7. Een hemel op aarde !!

Salomon bouwt een tempel
want het volk wil
God uit de hemel
naar de aarde trekken.
Hij moet tussen de mensen komen wonen
tastbaar en aaibaar
God krijgt op deze wijze een aparte logeerkamer.

Subtiel wordt in dit bijbelboek aangegeven hoe onverteerbaar en onzindelijk deze poging is

Salomon zegent de tempel in
met tegenzin
Hij weet dat dit niet klopt
dat dit gevaarlijke krachten zal oproepen
Hij bidt: (1 Kon. 8,27)

“gij naamloze
de hemel kan u niet omvatten
en zelfs de hemel der hemelen kan dat niet
hoeveel te minder dus dit huis
waarvan wij zeggen dat uw naam daar zal wonen.
Maar als u ons hoort,
grond van ons bestaan,
zegen ons dan vanuit uw
onbereikbare oneindigheid “

Is dit begrepen ?.
Het hemelse wordt altijd opnieuw binnen onze werkelijkheid gebracht.
en MISBRUIKT

De joden hebben twee maal een tempel gebouwd als hemel op aarde
dat liep in beide gevallen slecht af
Nu zeggen hun theologen : “we gaan niet meer de fout:
nooit meer een tempel
We hebben ons leergeld betaald: “

Of niet !
In het sacrament is hij aanwezig zeggen katholieke priesters
en wij hebben het exclusieve recht dit te bedienen
In de heilige boeken voert hij het woord zeggen protestante predikers
en wij hebben het exclusieve recht van de uitleg

****

8. EN DE VISIOENEN?

Twee schetsjes:

Ze staat op het punt van vertrek uit dit leven
Ze zegt: ik heb vannacht mijn man gezien
Hij riep me. Hij zei: kom maar. Het is hier zo mooi

Een ander verhaal:
Pappa stierf
we waren niet daar
en geloof het of niet :
er kwam een duif
ze streek neer
achter het raam
keek heel gericht naar ons
toen vloog ze weg
de ijle lucht in “

“Wat zegt u daarop ?
op al die boeken over bijna doodervaring ?”

Ik antwoord:

“wie ben ik!
Ik luister met eerbied
in deze visioenen, spreekt emotie.
emotie is altijd waar
voor de mens die haar beleeft.
Ik kan me ervan afmaken
neerbuigend zeggen
ach louter hallucinaties van een koortsig mens
Dan heb ik het misschien wetenschappelijk
een plaats gegeven.

Ik denk liever
Hier laat iemand het geschenk van het leven los
na alle pijn te hebben doorstaan
in geloof dat als er een grond is
die haar leven vandaag nog draagt
diezelfde grond
HAAR MORGEN OOK WEL ZAL DRAGEN.

In die geest geloof ik in hemel
al kan ik me daar niets bij voorstellen.
of liever gezegd
ik kan me er van alles bij voorstellen
maar geen van de beelden raken de werkelijkheid

Zo mag ik niet luisteren naar de stamelende woorden van de stervende
Ik tracht een innerlijk proces te beluisteren
van iemand die afscheid neemt
dan worden het rijke woorden.

****

9. Hemel en Hel

Het is zo’n lief oud mensje
Het heeft geen zin langer door te gaan
zegt het ziekenhuis we gaan de apparatuur afzetten
Kinderen, kleinkinderen nemen afscheid
Tranen. Er is zoveel liefde.
Ze gaan weg
Ze zwaaien nog een keer:
dag Oma!
Ze wenkt me.
“dominee moet nog even blijven”
Ze kijkt of iedereen wel weg is.
Ze pakt mijn hand
met de hare, zo’n broos handje
Ze fluistert:
“dominee zal ik gered worden”?

****
Ook Ik ben grootgebracht binnen een kerk
waar te gemakkelijk woorden werden uitgesproken.
Onrecht, lijden spanningen
werden gladgestreken
Het slot van het liedje was vaak
dat het slachtoffer ook nog als
zondebok, schuldige
werd nagewezen
“Hij zal het er naar gemaakt hebben”

Wanneer deze goedkope verwijzing naar de verborgen zonde van de kleine man
niet meer lukte,
werd de hemel in stelling gebracht.
Daar zou het onrecht
aan de kaak worden gesteld,
en de deugd zou worden beloond.
Dus we doen er goed aan geduldig te wachten
en nu maar ons lijden aanvaarden
in de wereld is niet alles zoals het zijn moet.
later wordt alles rechtgetrokken
en komt de afrekening

Om ons gevoel
voor gerechtigheid
helemaal te honoreren
werd als tegenpool
een afschuwelijke hel
gepresenteerd
voor de slechteriken
die het ernaar gemaakt hadden.

Het is de taak van theoloog, en psycholoog,
dit beeld te ontmaskeren
gegrond als het is
op een behoefte aan wraak,
misbruikt ook om mensen
bang te maken en onderworpen te houden
aan gezag

Een hemel en een hel in deze geest !!

wat een miserabele uitvinding
Dit is helaas wel de hemel en de hel
die de wereld van het “geloof” ons
voorspiegelt

De hemel van de religie is zonder gezicht.
haar taak is te bevrijden van elke afgoderij.
elk vals godsbeeld

Ze biedt geen concreet antwoord
op ons verlangen naar blijvend zijn
onze hoop op wraak
De religie houdt het op de gok
dat als we vandaag
het leven aanvaarden als geschenk
we dit morgen ook mogen doen.

Het komende ontsnapt aan ons
voorstellingsvermogen
alleen het erop wagen
dat alles een zin heeft
een doel heeft,
rest ons.
Omdat we niet verder komen
dan dit aan te nemen
Zodat we nu hier
een vertrouwensbasis hebben om die dingen
aan te pakken
die we menen te moeten doen

****
De echte ‘gelovige’
weet hoe het zal zijn

de echte antigelovige
even zeker van zijn zaak
weet dat alles op niets uitloopt

De agnost, en de religieuze mens
stamelt:
Ik weet het niet
Het zoeken zal nooit ophouden
De hoop blijft
Het weten echter is ons niet gegeven.

Wat blijft:
totaal verborgen GOD,
en niet binnen te dringen HEMEL
zich tegelijkertijd onweerstaanbaar aan ons
opdringend.

****

10. VERRIJZENIS EN HEMELVAART

In de oude wereldbeschouwing van het
christendom werd een onderscheid gemaakt
tussen God en mens, wij op aarde hij in de
hemel
Daar luidde het dat God in een verre
toekomst
de mens op die andere plaats (hemel)
weer tot leven wekt.

Een eerste reactie hierop komt van de
mystiek:
opstanding is niet het voortbestaan van het ik
maar juist het laatste loslaten van het ik
in de eenwording met de ENIGE
WERKELIJKHEID (god)

Want wij zijn de manifestaties van die enige
werkelijkheid.
Deze bestaat ook na onze dood.
Daarom is er zeker een opstanding
niet echter van het ik
maar van de transpersoonlijke eenheid
van het goddelijke het hemelse.

****

BIJBEL DRIE

Een ander beeld van verrijzenis wordt ons voorgespiegeld in de mythologische verhalen van het nieuwe testament:

De PAASMYTHEN.

Een serie bijbels filmische verhalen over verraad en dood.

Petrus,Thomas, de Elf, Maria de moeder, Maria de vriendin, Judas, het Emmaus-echtpaar, etc
in feite dus JIJ en IK
(Want zo kijken we naar die filmbeelden.)

Vastgelopen
in de keuze die we maken
in wat we verkeerd doen,
waaraan we geloven.

Mensen egogericht,
die anderen in de steek hebben gelaten,
en geconfronteerd worden
met een niet meer terug te draaien afloop.
We kunnen achteraf slechts grommen :
We zitten met de brokstukken:

dit is de zonde, het tekort.

Tegelijk met dat berouw groeit de aanvaarding,
aanvankelijk gelaten
maar in een sterker wordende overtuiging
dat die ik in de steek liet
die mij in de steek liet
in mijn hart is opgestaan
en dieper aanwezig dan tevoren.
Is dat verrijzenis ?
Een nieuw leven hier?

****

De Paasmythen :

***Maria de moeder**:*
Ik had mijn angsten
terecht
Jacob is mijn steun.
die wel
waar draait dit op uit
Die jongen draaft maar door ?
hij is nu dood
ik heb hem in de steek gelaten
denk ik vaak
hij heeft nooit naar mij geluisterd
ik heb liever mijn tweede zoon Jacob
maar misschien is het toch wel mijn schuld
hij was het beste wat ik ooit bezat
ik heb hem nooit bezeten
wie was hij eigenlijk ?

Maria de vriendin:
ik denk dat ik hem begreep
het doet zo'n pijn dat hij er niet meer is
en nu :
ik ontmoet zo maar iemand
die ik niet ken
en
ineens denk ik dat hij het is
dat het weer is als vanouds
dat alles doorgaat.

***De elf** :*
we hebben er niets van begrepen
als we maar niet zo verdeeld waren geweest
en beter hadden geluisterd.
we blijven verdeeld.
gunnen we elkaar eigenlijk wel het licht in de ogen
we zitten zo vast aan onze eigen dromen
het wordt nooit wat
maar het gekke is
hij laat ons niet los.

Petrus:
en ik wist zo zeker
waar ik met hem aan toe was
hij zette me op een spoor
dat dacht ik tenminste
maar het klopte niet
en toen het er op aan kwam
was ik nergens
ik hen alles ontkend
ik weet niet hoe verder
iedereen zegt dat ze hem gezien hebben
maar ik zie niets.

Het Emmaus-echtpaar
we houden er mooi mee op
maar zelfs in ons vertrek
uit die rotzooi
die we achter ons laten
blijven we het oneens

we luistere amper naar elkaar
maar zo gaat het in een huwelijk
Komt er zo'n niet-jood
een romein
blijkt beter ingelezen
in onze geschriften
onze geschiedenis
dan wij
wat moeten we daar nu mee
Het lijkt verdomme
onze profeet zelf wel.
waar zijn we mee bezig !

Allen:
maar hij is er
op een of andere manier
niet te geloven
maar we komen er niet van los.

****

11. slotwoord

Twee van mijn beste vrienden laat ik het concept lezen
Een psychiater (Calvinist van huis uit en onherstelbaar ziek) en een pastor (Rooms van huis uit, even onherstelbaar ziek):
Ze zeggen
wat een mooi stuk Henk
ik kan me er helemaal in vinden.
Alleen:
dat wat boeddhistische en mystieke gepraat over het loslaten van het ik
en dan ook nog het christelijke gezeur over zelfverloochening
mooi hoor petje af
maar mag er ook nog iets blijven van het genieten van het ik
van geloof dat elke liefde voor de ander mag beginnen
met een oprecht houden van mezelf!

Begint niet elk geloof in het leven vanuit de dankbare bewustwording dat we er mogen zijn!
Dat gevoel moeten we zeker niet opschorten naar een latere "Hemeltijd"

Ik dank ze voor hun aanvulling.

Henk van Breukelen 6 april 2014